

–	–	P	> 0,05	> 0,05
Плавці				
I	2006, XI	(22)	4,0 ± 0,46	95,5 ± 0,52
II	2007, XI	(22)	4,1 ± 0,54	95,4 ± 0,61
–	–	t	0,14	0,12
–	–	P	> 0,05	> 0,05

Однотипний зі спортсменами групи Б характер змін показників даної психічної функції спостерігається в учнів ЗНЗ, які не займаються спортом (табл. 3).

Таблиця 3

Показники сприйняття часу підлітків, які не займаються спортом, $\bar{X} \pm m$

Періоди	Рік, місяць	(n)	Сприйняття часу	
			Сума помилок, с	Точність сприйняття часу, %
I	2006, XI	(30)	6,3 ± 0,43	93,0 ± 0,49
II	2007, XI	(30)	5,8 ± 0,35	93,5 ± 0,39
–	–	t	0,90	0,80
–	–	P	> 0,05	> 0,05

Таким чином, аналіз результатів дослідження функції сприйняття часу вказує на однотипність змін наведених показників даної функції, обумовлених, насамперед, спрямованістю тренувального процесу (під впливом тренувань швидкісно-силового характеру відбувається достовірне покращання згаданої психічної функції, тоді як тренувальні навантаження, що переважно розвивають якість витривалості, суттєвого впливу не виявляють). Це свідчить, що функція сприйняття не лише змінюється під впливом занять спортом, а її зміни, в першу чергу, обумовлені специфічністю впливу тренувальних навантажень різної спрямованості. Однак, не можна повністю виключити також факт генетичної спадковості зазначеної психічної функції. У контексті вищевказаного, найбільшу зацікавленість, на нашу думку, викликає встановлений Р. Солошенко та Д. Недогоною [4] факт спадкової обумовленості показника відтворення часових відрізків різної тривалості. Однак, як відмічають автори, наведені ними свідчення потребують додаткових досліджень у даному напрямі з метою встановлення остаточного висновку.

ВИСНОВКИ

Незважаючи на те, що функція сприйняття часу, як і решта інших психічних функцій (увага, пам'ять, мислення) характеризуються вираженою генетичною спадковістю і, згідно з уявленнями самого І. П. Павлова, слабо підлягають корекції засобами фізичного виховання вважаємо, що спрямованість тренувального процесу конкретно спеціалізує особливості розвитку даної функції. Так, під впливом фізичних навантажень швидкісно-силового характеру спостерігається покращання функції сприйняття часу, тоді як під впливом навантажень на витривалість відмічаються несуттєві зміни показників згаданої функції.

ПОДАЛЬШІ ДОСЛІДЖЕННЯ передбачається провести у напрямку вивчення впливу занять різними видами спорту на розвиток інших психічних якостей (увага, пам'ять, мислення) у них спортсменів.

ЛІТЕРАТУРА

- Коробейніков Г. Суб'єктивна оцінка часу спортсменів різних груп видів спорту / Г. Коробейніков, К. Мазманян, Л. Коняєва, Г. Россоха, К. Медвидчук // Молода спортивна наука України: зб. наук. праць в галузі фізичної культури та спорту. Вип. 13 : У 4-х т. – Т. 1. – Львів : НВФ «Українські технології», 2009. – С. 154–159.
- Макаренко М. В. Онтогенез психофізіологічних функцій людини / М. В. Макаренко, В. С. Лизогуб. – Черкаси : Вертикаль, видавець ПП Кандич С. Г., 2011. – 256 с.
- Солошенко Р. Здатність до відтворення часових відрізків тривалості та її генетична обумовленість / Р. Солошенко, Д. Недогонова // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка; гол. ред. Носко М. О. – Чернігів : ЧДПУ, 2011. – С. 134–137 (Серія : Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт).
- Barnes R. Expectancy, attention and time / R. Barnes, M. R. Jones // Cognit Psychol. – 2000. – Nov ; 41(3). – P. 254–311.
- Barnes K. A. The effect of divided attention on global judgment of learning accuracy / K. A. Barnes, M/ R/ Dougherty // Am J Psychol. – 2007. – Fall ; 120(3). – P. 347–359.
- Halberg F. Time-qualified reference intervals – chronodesms / F. Halberg, J. K. Lee, W. L. Nelson // Experientia (Basel). – 1978. – V. 34. – P. 713–716.
- Klapproth F. Time perception, estimation paradigm and temporal relevance / F. Klapproth // Percept Mot Skills. – 2007. – Jun ; 104(3 Pt 1). – P. 749–757.
- Zakay D. Prospective and retrospective duration judgments : an executive – control perspective / D. Zakay, R. A. Block // Acta Neurobiologiae Experimentalism. – 2004. – Vol. 64. – Nr. 3. – P. 319–328.

АСОЦІЮВАННЯ ПРОБЛЕМНИХ АСПЕКТІВ УСТРІЮ ПОЗНАВЧАЛЬНИХ ФОРМ ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНИМ ВИХОВАННЯМ СТУДЕНТІВ ВНЗ

Розглянуто питання устрою позанавчальних форм занять фізичним вихованням студентів ВНЗ з урахуванням сучасних тенденцій реформування вищої освіти й переорієнтації фізичного виховання на європейську модель. Шляхом аналізу й узагальнення даних науково-методичної та спеціальної літератури систематизовано проблемні аспекти таких форм у вищих освітніх установах, що потребують розв'язання для підвищення ефективності фізичного виховання. Підсумки дослідження можуть бути використані у якості підґрунтя нових технологій позанавчальних форм занять фізичним вихованням студентів для забезпечення високого рівня їхнього психофізіологічного стану.

Ключові слова: студент, фізичне виховання, ВНЗ, позанавчальна форма, проблеми.

Хрипач Артём, Король Александр, Гулей Куприян, Стецяк Орест. Ассоциирования проблемных аспектов устройства позанавчальних форм занятий физическим воспитанием студентов вузов. Рассмотрены вопросы устройства внеурочных форм занятий физическим воспитанием студентов вузов с учетом современных тенденций реформирования высшего образования и переориентации физического воспитания на европейскую модель. Путем анализа и обобщения данных научно-методической и специальной литературы систематизированы проблемные аспекты таких форм занятий в высших образовательных учреждениях, требующих решения для повышения эффективности физического воспитания. Итоги исследования могут быть использованы в качестве основы создания новых технологий внеурочных форм занятий физическим воспитанием студентов для обеспечения высокого уровня их психофизиологического состояния.

Ключевые слова: студент, физическое воспитание, вузов, внеурочная форма, проблемы.

Khripach Artem, Korol Oleksandr, Gulei Oleksandr, Steciak Orest. The problematic aspects of the device extracurricular forms of the training of physical education the students' of university is association. The questions device extracurricular forms training of physical education the students' of university with current trends in higher education reform and reorientation of physical education in the European model is considered. The task of the work – aspects forms of extracurricular physical education the students' of university implement theoretical generalization problematic. Problematic aspects of these forms of training in higher educational institutions systematically by the analysis and compilation of scientific-methodical and professional literature systematically problematic aspects of these forms of training in higher educational, need to be addressed to improve the effectiveness of physical education. Installed, do not meet modern requirements and the need for more effective change that the content and direction of extracurricular classes in physical education of students' of university. On the whole, Ukraine higher education – universities, teachers and students are not quite ready for mastering the necessary amounts of extracurricular work. Needed to create new approaches and technologies of physical education with increasing requirements for quality of training modern specialists are. Such technologies to provide the necessary level of mental and physical condition of future specialists in optimum conditions of the educational process. As a result of the study can be used as the basis for new technologies extracurricular forms of training of physical education students to ensure a high level of psycho-physiological state.

Key words: student, physical education, universities, extracurricular form problems.

Зважаючи на нинішні тенденції розвитку вищої освіти пріоритетними напрямками у фізичному вихованні визначено необхідність підвищення його якості, оновлення змісту та форм організації цього процесу на основі органічного поєднання усіх форм занять, запровадження освітніх інновацій [1, 2, 5, 7, 8]. Упровадження кредитно-модульної системи навчання у ВНЗ зумовлює те, що значна частина навчального матеріалу вноситься на опрацювання студентами у позанавчальний час. Фахівці одностайні у думці, що оволодіння уміннями та навичками такої форми фізичного виховання є чільним чинником забезпечення його ефективності. Тенденції розвитку подій у цьому керунку свідчать, що значущість додаткових занять фізичним вихованням постійно зростає, зважаючи на те, що рівень культури студентів виявляється в його умінні раціонально, повною мірою, використовувати вільний час для самоудосконалення [3, 9]. Низький рівень фізичної підготовленості студентів ВНЗ та відсутність позитивної динаміки у його стані під час навчання, що зазначається у численних наукових публікаціях [1-3, 5-9], обумовлюють високу актуальність досліджень у напрямі оптимізації існуючих форм занять фізичним вихованням в освітніх установах, спрямованих на збереження, зміцнення і формування високого рівня психофізичного стану студентської молоді. Нині існує значний перелік праць, присвячених питанням позанавчальної роботи у фізичному вихованні ВНЗ [1-10]. Широке коло питань такої форми фізичного виховання студентів були і є предметом дослідження вчених і педагогів-практиків. Проте, незважаючи на вельми багатоплановий характер досліджень, присвячених організації позанавчальної роботи у фізичному вихованні студентів ВНЗ, її рівень організації перебуває на вельми низькому рівні, що констатується у ряді досліджень [3, 7, 8]. Відтак, наявність протиріччя між можливостями фізичного виховання щодо покращання стану здоров'я студентів і практичним забезпеченням цього, визначає актуальність теми дослідження, що пов'язане з необхідністю аналізу стану позанавчальної роботи у фізичному вихованні студентів ВНЗ.

Мета роботи — теоретичне узагальнення проблемних аспектів позанавчальних форм занять фізичним вихованням студентів ВНЗ.

Методи дослідження: аналіз й узагальнення даних науково-методичної та спеціальної літератури та загально-наукові методи теоретичного рівня: аналогія, аналіз, синтез, абстрагування, індукція.

Виклад основного матеріалу дослідження Визначено, що позанавчальні форми занять займають чільне місце у фізичному вихованні студентів. Вони є однією з визначальних умов його ефективності [1, 3, 5, 7, 8, 9]. Фахівці наголошують [1-10], що позанавчальні заняття забезпечують необхідний обсяг фізичної активності й у сукупності з навчальними

забезпечують оптимальну безперервність і ефективність фізичного виховання у ВНЗ. Сьогодні фізичне виховання у ВНЗ переживає системну трансформацію. Зрозуміти причини, зміст та визначити оптимальні шляхи подолання ключових проблем у ньому можливо на основі аналізу існуючої системи позанавчальної роботи з урахуванням вимог до підготовки висококваліфікованих спеціалістів. Проблеми позанавчальних форм фізичного виховання розглядаються у наукових дослідженнях у різнопланових ракурсах [1, 3, 5, 7, 8]. Серед них: теоретико-методичні основи таких форм занять, способи її реалізації, інформаційне й матеріальне забезпечення, інноваційні технології у позанавчальних формах, тощо. Недостатність системи фізичного виховання у ВНЗ у обсязі двох годин на тиждень для забезпечення високого рівня психофізичного стану студентів зумовлює необхідність комплексного поєднання академічних занять та занять у вільний час. Тільки органічний синтез усіх форм фізичного виховання здатний забезпечити здоровий спосіб життя студентів й досягнення належного рівня щоденної фізичної активності [1, 3, 5, 9, 10]. Проведений аналіз та наявний практичний досвід свідчить, що сучасне реформування вищої освіти призводить до переорієнтації фізичного виховання на європейську модель. Остання передбачає можливість вибору студентами у виборі форм, інтенсивності занять, викладачів, зручного розкладу, тощо. Вважається, що одним із шляхів оптимізації фізичного виховання у ВНЗ є розширення діапазону засобів позанавчальних занять фізичною культурою й спортом [1, 5, 8]. Як свідчить проведений аналіз, організація позанавчальних занять студентів передбачає: підвищення рівня теоретичних знань щодо фізичної культури, підготовку до виконання тестів з програми фізичного виховання, професійну підготовленість, удосконалення рухових умінь та навичок, що були засвоєні на обов'язкових заняттях. Як зауважують ряд вчених [1, 3, 7, 8], позанавчальні заняття повинні бути невід'ємною частиною рухової активності студентів. Вони сприяють більш ефективному відновленню організму після втоми, підвищенню фізичної і розумової працездатності, рівня фізичної підготовленості студентів та розвитку таких моральних якостей, як працьовитість та самодисциплінованість. Вельми важливо, що необхідність використання фізичних вправ у вільний час доведена фундаментальними науковими дослідженнями [1, 3, 8, 10] щодо впливу занять фізичними вправами, як на організм студентів, так і на результати навчання.

На думку спеціалістів, зміст позанавчальних занять фізичною культурою визначаються їхніми цілями. Загалом, самостійні заняття обумовлені метою та завданнями фізичного виховання [3, 4, 5] Узагальненням думок у цьому керунку систематизовано форми позанавчальних занять фізичною культурою студентами:

1. Малі форми, які використовуються для оперативного управління фізичним станом: фізичні вправи в режимі дня. В силу своєї короткочасності ці форми, як правило, не вирішують завдань розвивального характеру: домашнє завдання з фізичного виховання, ранкова гігієнічна гімнастика, гімнастика перед сном, фізичні вправи протягом дня: фізкультхвилинка, фізкультпаузи, гартувальні процедури й заходи.

2. Великі форми занять, які передбачають заняття тривалі, комплексні за змістом Ці форми спрямовані на вирішення завдань оздоровчо-реабілітаційного та рекреаційного характеру: самостійні заняття фізичними вправами у місцях проживання студентів, психофізична реакрація в заліково-екзаменаційний період, оздоровчо-рекреаційна діяльність [2,9].

Конструктивний ретельний аналіз теоретичного надбання з питань позанавчальної роботи у фізичному вихованні студентів ВНЗ [1-10] дав змогу виявити комплекс недоліків, що знижують її ефективність. Нижче наводимо наш погляд на вищеозначене. Незважаючи на існуючі численні дослідження, недостатньо висвітлено є проблема пошуку ефективних шляхів підвищення рівня психофізичного стану студентів за рахунок упровадження сучасної системи позанавчальних форм занять фізичним вихованням. Фахівці повсякчасно зауважують, що організація й забезпечення цих занять залишилися практично без змін протягом тривалого часу. На основі проведеного узагальнення літературних джерел [1-10] можна зробити висновок, що система фізичного виховання хоч і вимагає додаткових занять, проте не в змозі залучити до них необхідною мірою студентів у вільний від основних занять час. У контексті сучасних тенденцій у галузі фізичного виховання ВНЗ насторожує те, що студенти недостатньо високо оцінюють значущість додаткових занять фізичною культурою. Фахівці галузі зазначають [1-3, 5, 7, 8], що результати фізичної активності студентів ВНЗ України у вільний від навчання час залишають бажати кращого: в процесі навчання зменшується об'єм фізичних навантажень, погіршується стан здоров'я. На думку авторитетних науковців, практиків, даних літературних джерел [1, 5, 7] таке становище пов'язане з тим, що більшість юнаків і дівчат у віці 17-18 років вступають до вищих навчальних закладів з уже сформованим світоглядом щодо дисципліни «Фізичне виховання». Невиправдані звільнення із занять фізичною культурою та повна відсутність позанавчальної роботи, загалом негативно позначаються на психофізичному стані студентів.

У наявних працях з питань фізичного виховання студентів ВНЗ [1-10] спостерігається відсутність досліджень, які б достатньо мірою розкривали зв'язки і відношення між метою організації позанавчальних занять студентами і способами її реалізації. Спостерігається повна відсутність робіт щодо конкретних рекомендацій з цього питання. Не розроблена й методологічна основа проведення цих занять, яка вимагає насамперед теоретико-методичного обґрунтування їх системи у ВНЗ. Не виявлені теоретичні передумови організації позанавчальної роботи студентів, орієнтованої на їхні індивідуальні особливості, не розроблені практичні рекомендації з її організації, відповідно до сучасних умов навчання. При цьому відсутні раціональна система організації, а також науково обґрунтовані педагогічні технології комплексного застосування традиційних і нетрадиційних видів позанавчальних занять.

На думку ряду вчених [2, 3, 7, 8] у методиці проведення позанавчальних занять за останні роки не відбулося кардинальних змін, її ефективність порівняно низька, що також не відповідає вимогам сучасності. Значною проблемою зараз є й недостатність програмно-методичного забезпечення цих занять, що не дає можливості студентам поглибити свої знання і застосовувати їх самостійно. Наслідком вищевказаних чинників та ще одним проблемним питанням фізичного виховання у позанавчальний час є низький рівень «рухового запасу» та відсутність у студентів елементарних рухових навичок, що значно знижує ефективність. Не зважаючи на широкий спектр досліджуваного напрямку, ще недостатньо, на наш погляд, системних досліджень, що стосуються організації позанавчальної роботи у фізичному вихованні ВНЗ. Визначено, що вона має особливе значення для підготовки спеціалістів вищої кваліфікації, але залишається фактично неплановою частиною навчально-виховного процесу. Ряд авторів [1, 6, 9, 10] особливо наголошують на тому, що результат позанавчальних занять залежить від їхньої регулярності, так як перерва між заняттями зводять нанівець ефект попередніх. Аналіз теоретичних

досліджень виявив існуючі протиріччя, які вимагають наукового осмислення між необхідністю позанавчальних занять студентів фізичним вихованням та відсутністю стратегії в управлінні цими заняттями. Як показує аналіз наукових праць, у практиці вітчизняного фізичного виховання ВНЗ недостатньо розроблені та обґрунтовані організаційно-педагогічні підходи упровадження фізичного виховання у вільний від навчального процесу час [3,7, 8]. На основі теоретичного аналізу з'ясовано, що у заняттях фахівці повинні зосереджувати увагу студентів на відповідних вправах, обраних для самостійного виконання, проєктуючи їхню самостійну діяльність, особливо при використанні малих форм. В обов'язкових заняттях фізичним вихованням студентам необхідно засвоїти основи методики цих занять, а також уміннями оцінювати особисті досягнення. Необхідно збагатити студентів й уміннями самостійно обирати і правильно виконувати фізичні вправи для удосконалення свого фізичного стану. Зважаючи на вищевикладене, вважаємо, що особливої гостроти набувають питання узгодженості різних форм занять й об'єднання їх в цілісну педагогічну систему фізичного виховання. Насамперед варто зазначити, що заняття студентів у вільний від навчання час є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. У процесі занять фізичними вправами діяльність вважається самостійною, якщо студент виявляє максимум рухової активності, робить необхідні спостереження, узагальнення, самостійно перевіряє правильність і міцність умінь і навичок, а також оцінює ту рухову діяльність, які він виконує [2, 4, 5, 10].

На думку ряду фахівців [3, 7], існуючі проблеми фізичного виховання студентської молоді можна подолати шляхом упровадження занять з фізичного виховання за вільним вибором студентів, чого наразі не відбувається. Для цього повинна бути створена функціональна система поза навчальної роботи з фізичної культури: методики, технології, програми для досягнення позитивного ефекту у формуванні основ здоров'я. Найважливішими науковими проблемами при цьому є пошук оптимальних критеріїв підвищення якості безперервної загальної фізкультурної освіти, спрямованої на формування таких загальнолюдських цінностей, як фізичний, психічний і соціальний добробут, підвищення життєвих ресурсів студентської молоді, до числа найважливіших з яких відноситься здоров'я [3, 7]. Вивчення досвіду роботи ряду ВНЗ та аналіз відповідної діяльності студентів показують, що певний низький рівень цього напрямку діяльності у фізичному вихованні ВНЗ пов'язаний із загальними недоліками організації цієї роботи. Актуалізація проблеми безперервної загальної фізичного виховання зумовлена, по-перше, наявністю вагомого протиріччя між накопиченим науково-теоретичним і технологічним потенціалом у сфері здорового способу життя та оптимізації рухової активності, з одного боку, і рівнем його освоєння студентами ВНЗ – з іншого. По-друге, система освіти у галузі фізичної культури ВНЗ багато в чому відмежована від практики роботи в різних освітніх установах в плані її оздоровчої спрямованості, тобто в кращому випадку, як показує практичний досвід, вона має на увазі, формування і розвиток рухових вмінь і навичок, якостей та здібностей. Своєю чергою, це істотно мінімізує можливості як самого здорового способу життя, так і рухової активності студентської молоді під час навчання. Аналіз досліджень показує [1, 2, 5, 8], що з даних позицій розробка та упровадження інноваційних технологій активізації процесів здоров'яформування студентів стають все більш актуальним. У цьому ракурсі заслуговує уваги безперервна загальна фізкультурна освіта, яка передбачає розвиток інтересу, формування умінь і навичок та пов'язаних з ними спеціальних знань, що представляють собою основу для активного здоров'яформування у процесі позанавчальних занять.

Відмітимо й повну відсутність інформації щодо можливостей використання системи біологічних, медичних, технічних, педагогічних та інших способів і засобів зміни стану рухової функції і якостей організму у заняттях фізичними вправами, заснованих на знаннях про методи і прийоми здійснення рекреаційних засобів у позанавчальних заняттях. Зокрема, залишаються недостатньо визначеними механізми оволодіння вищеозначеним студентами ВНЗ. При цьому існує проблема відсутності мотивації і розуміння цінностей фізичної культури як важливого ресурсу збереження здоров'я, що призводить до зниження працездатності [1, 7]. У цьому зв'язку серед численних проблем сучасної системи фізичного виховання ВНЗ особливої актуальності набуває проблема формування та стійкого розвитку зацікавленості у студентів до занять фізичним вихованням. Відтак, теоретичне узагальнення спеціальної науково-методичної літератури [1-10] свідчить, що зміст і спрямованість позанавчальних занять у фізичному вихованні студентів ВНЗ не відповідають сучасним вимогам і потребують зміни на більш ефективні. Сьогодні можна констатувати, що вища школа України – ВНЗ, викладачі й студенти, не зовсім готові до засвоєння необхідних обсягів позанавчальної роботи. Отже, аналіз літературних джерел з питань запропонованої теми свідчить про необхідність вивчення, систематизації, обґрунтування та подальших досліджень у цьому напрямі. Існує гостра необхідність розробки нових наукових обґрунтованих шляхів удосконалення організації цієї форми фізичного виховання у ВНЗ. З підвищенням вимог до якості підготовки сучасних спеціалістів виникає потреба у створенні нових підходів та технологій фізичного виховання, спроможними забезпечити необхідний рівень психофізичного стану майбутніх спеціалістів в оптимальних умовах організації навчально-виховного процесу. На підставі вимог сьогодення, що передбачають докорінне поліпшення системи самостійної підготовки студентів, великої соціальної значущості набувають дослідження, спрямовані на удосконалення форм і методів позанавчальних форм занять фізичним вихованням.

ВИСНОВКИ: Позанавчальні заняття у фізичному вихованні студентів, будучи структурною складовою цього процесу, повинні займати одне з визначальних місць у підготовці фахівців у вищих освітніх установах України, що є необхідною умовою успішного засвоєння навчального матеріалу для збереження здоров'я студента. Проведений аналіз теоретичного надбання з питань позанавчальної роботи у фізичному вихованні студентів ВНЗ дозволив визначити низку проблем, що потребують вирішення для підвищення його ефективності. Це обумовлює необхідність подальших досліджень, які пов'язані з необхідністю теоретичного, методичного обґрунтування визначених проблемних аспектів, пов'язаних з докорінною перебудовою організації фізичного виховання студентів у позанавчальний час. Установлено необхідність ґрунтовного перегляду методики фізкультурної роботи у цьому напрямі, відповідно до соціальних і економічних змін, що відбуваються нині в Україні. Важливо, щоб вона стала формою активного відпочинку, спрямованою на зміцнення здоров'я, виховання і задоволення фізіологічних потреб студентів.

ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ передбачають створення програм занять фізичним вихованням студентів у позанавчальних формах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Dubohay O. D. Fizychnе vykhovannya i zdorov'ya : navch. posibnyk / O. D. Dubohay, N. N. Zavydivs'ka, O. V.

- Khanikyants [za zah. red. O. D. Dubohay]. K. : UBS NBU, 2012, 270 s.
2. Evseev Y. Y. Fyzycheskaya kul'tura. Rostov na/D: Fenyks, 2008, 380 s.
 3. Kabachkov V. A. Professy`onal'naya fy`zy`cheskaya kul'tura v sy`steme nepreryvnogo obrazovany`ya molodezhy` : nauch.-metod. posoby`e. M. : Sovetsky`j sport, 2010, 296 s.
 4. Krutsevych T. Yu. Teoriya i metodyka fizychnoho vykhovannya : pidr. dlya stud. vyshch. navch. zakl. fiz. vykhovannya i sportu : u 2-kh tomakh. K. : Olimpiys'ka literatura, 2008, T. 1, 390 s. T. 2, 367 s.
 5. Koryahin V. M., Blavt O. Z. Fizyчне vykhovannya studentiv u spetsial'nykh medychnykh hrupakh : navch. posib., Vydavnytstvo L'vivs'koyi politekhniki, 2013, 488 s.
 6. Купчинов Р. И. Физическое воспитание / Р. И. Купчинов. – Минск : ТетраСистемс, 2006. – 352 с.
 7. Стадник В. В. Проблеми сучасної системи фізичного виховання ВНЗ, як основного фактора зміцнення здоров'я студентів / В. В. Стадник // Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 15 /Фізична культура і спорт/. – 2013. – № 5 (30). – С. 351– 356.
 8. Стадник В. В. Фундаментальні аспекти позаакадемічної роботи у фізичному вихованні студентів ВНЗ / В. В. Стадник // Наук часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 15 /Фізична культура і спорт/. – 2013. – № 7 (33). – С. 348 – 253.
 9. Присяжнюк С. І. Фізичне виховання / С. І. Присяжнюк. – К. : ЦУЛ, 2008. – 502 с.
 10. Bailey R. Physical education for learning / R. Bailey. – Continium International Publishing Group, 2010. – 259 p.

Хуртик Д. В., Смирнова З. Д.

Национальный университет физического воспитания и спорта Украины

БИОМЕХАНИЧЕСКИЕ ХАРАКТЕРИСТИКИ ТЕХНИКИ ПЕРЕДВИЖЕНИЯ ВЫСОКОКВАЛИФИЦИРОВАННЫХ ЛЫЖНИКОВ С НАРУШЕНИЯМИ СЛУХА

Хуртик Д. В., Смирнова З. Д. Биомеханические характеристики техники передвижения высококвалифицированных лыжников с нарушениями слуха. В статье представлены результаты биомеханического видеокomпьютерного анализа техники одновременно бесшажного лыжного хода высококвалифицированных лыжников с нарушениями слуха. Полученные кинематические характеристики использованы для определения модельных показателей техники одновременно бесшажного хода лыжников с депривацией слуха.

Ключевые слова: лыжники, нарушения слуха, техника, биоэвено.

Хуртик Д. В., Смирнова З. Д. Біомеханічні характеристики техніки пересування висококваліфікованих лижників з вадами слуху. У статті представлені результати біомеханічного відеокомп'ютерного аналізу техніки одночасно без крокового лижного ходу висококваліфікованих лижників з порушеннями слуху. Отримані кінематичні характеристики використані для визначення модельних показників техніки одночасно без крокового ходу лижників з депривацією слуху.

Ключові слова: лижники, порушення слуху, техніка, біоланка.

Khurtyk D. V., Smirnova Z. D. Biomechanical characteristics of movement technique of highly skilled skiers with hearing impairments. As a result of scientific and methodological literature analysis about the skiing technique of athletes with hearing impairments it was revealed that the information on this issue was insufficient. The article presents the results of biochemical analysis of video-computer technology double poling ski course highly skiers with hearing impairments. 9 athletes of the Ukrainian National Deaflympic team on skiing have participated in the experiment. Video filming of skiing technique of double poling for athletes in this category have been performed. The following processing of skier's motor actions videograms has been carried out by the «BioVideo» software. These kinematic characteristics use to determine model parameters of double poling technique skiers with deprivation hearing.

Key words: skiers, hearing impairment, technique, biolink.

Актуальность исследования. В настоящее время по данным ВОЗ в мире насчитывается 6 % людей с нарушениями слуха. Одним из средств социальной адаптации лиц с ограниченными способностями является занятия физической культурой и спортом, в частности лыжные гонки, которые входят в программу зимних Сурдлимпийских игр. Поэтому, множество авторов считают необходимым совершенствовать содержание, методы, средства приобщения спортсменов с депривацией слуха к систематическим тренировкам с учетом возрастающих требований к уровню подготовленности участников Сурдлимпийских игр [5]. Эти данные подтверждаются постоянным увеличением количества участников и стран-участниц на различных международных стартах для глухих. Так, на последних зимних Сурдлимпийских играх в 2015 году, которые состоялись в Ханты-Мансийске приняли участие 344 атлета из 27 стран мира. В последние годы на международных стартах среди сильнейших спортсменов мира с нарушениями слуха просматривается тенденция к улучшению результатов и повышению конкуренции. В связи с этим актуальными являются исследования, направленные на поиск путей повышения результатов с учетом систематизации спортивной подготовки, разных сторон подготовленности, в частности технической. Множество авторов проводят исследования направленные на совершенствования различных сторон подготовки спортсменов с депривацией слуха. Так, например, Чехихиным В. А. (2012) рассмотрена система подготовки квалифицированных спортсменов-ориентировщиков с нарушениями слуха, которая была направлена на повышение физической и специфической умственной работоспособности. Автором Собко И. М. (2014) были разработаны и применены в тренировочном процессе квалифицированных баскетболисток с депривацией слуха инновационные технологии. Был проведен комплексный контроль физической подготовленности высококвалифицированных бегунов-дефлимпийцев на короткие и средние дистанции Морозовым А. П. (2013). Украинскими авторами Карленко В. П., Смирнова